

SECOND SESSION
CHAIRMAN: PROF. DR. YEŞİM IŞIL ÜLMAN
21 MAY 2014 WEDNESDAY 13.30-14.45

**YÜKSEK ZİRAAT ENSTİTÜSÜ VE ANKARA ÜNİVERSİTESİ VETERİNER
FAKÜLTESİ'NDE KIZ ÖĞRENCİLER VE KADIN ÖĞRETİM ÜYELERİ 1933-1972**

Eyüp Talha Kocacık,¹ Emre Dölen²

¹ Pharmacy student, Marmara University, Faculty of Pharmacy, Tıbbiye Street, No: 49 Haydarpaşa, 34668, İstanbul, eyuptalha@kocacik.com

²Prof., Marmara University, Faculty of Pharmacy, Tıbbiye Street, No: 49 Haydarpaşa, 34668, İstanbul, emredolen@gmail.com

Bu araştırmada Yüksek Ziraat Enstitüsü ve bunun devamı olan Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi'ne 1933-1972 döneminde kayıt yaptıran kız öğrencilerin istatistiksel değerlendirilmesi ve fakültelerde bulunan kadın hocaların yaptığı görevler incelenmiştir. Türkiye'de aynı dönemdeki genel durum ile karşılaştırılmıştır. Araştırmada Devlet İstatistik Enstitüsü'nün yayınladığı "Millî Eğitim Hareketleri 1927-1966, 1942-1972" raporları ve Muzaffer Bekman'ın "Veteriner Tarihi" kitabı başlıca kaynaklar olarak kullanılmıştır. M. Bekman'ın kitabında verilen mezun listeleri ile "Millî Eğitim Hareketleri" raporları arasında bazı yerlerde farklılıklar göze çarpmıştır. Bu konuda Devlet İstatistik Enstitüsü'nün raporları esas değerlendirme unsuru olarak alınmıştır.

Osmanlı'da ilk veteriner hekimliği eğitimi 1842 yılında İstanbul'da "Askeri Baytar Mektebi"nin açılmasıyla başlamıştır. Sivil veterinerlik okulu da 1889 yılında eğitim öğretime başlamıştır. Bu iki okul 1920 yılında birleştirilip "Yüksek Baytar Mektebi" adı verilerek İstanbul'da eğitim öğretime devam etmiştir. Türkiye'de 1933 yılında yapılan üniversite reformuyla birlikte Ankara'da "Yüksek Ziraat Enstitüsü" kurulmuş İstanbul'da bulunan okul "Baytar Fakültesi" adını alarak Ankara'ya taşınmıştır. Ankara Üniversitesi'nin kurulmasının ardından 1948 yılında üniversite bünyesine katılmıştır.

Birçok meslekte olduğu gibi veteriner hekimliği mesleği de başlangıçta erkekler tarafından yapılmıştır. Uzun bir süre boyunca veteriner okullarına kız öğrenciler ilgi göstermemişlerdir. 93 yıllık sürede veteriner hekimlikten diploma alan ilk kız öğrenci 1935 yılında Merver Ansel olmuştur.

Yüksek Ziraat Enstitüsü ve Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi'ne (AÜVF) 1933-1972 yılları arasında 15.347 öğrenci kayıt yaptırmıştır. Bu sayının % 6,66'sını kız öğrenciler % 93,34'ünü erkek öğrenciler oluşturmuştur. Aynı tarih aralığında Türkiye'nin genelindeki yüksek okul ve fakültelerdeki öğrenci sayısı 1.920.366, bu sayının % 19,20'sinin kız öğrencilerden oluştuğu görülmektedir.

Veteriner hekimlerin bilimsel olarak yetiştirilmeye başlanmasından itibaren belirli bir döneme kadar veteriner hekimler daha çok kırsalda, hayvancılık üzerine hizmet vermekteydiler. Durum böyle olunca bu meslek erkekler tarafından tercih edilmekteydi. Ülkenin gelişmesi ve halkın ihtiyaçların farklılaşmasıyla beraber veteriner hekimliğin şehirlerde önem kazanmış.

Bildiride 1933-1972 yılları arasında veteriner hekimliği eğitimindeki kız öğrenci istatistikleri karşılaştırılmış. Fakültedeki kadın hocaların görevleri değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yüksek Ziraat Enstitüsü; Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi; Kız öğrenciler; Kadın öğretim üyeleri

FEMALE STUDENTS AND LECTURERS IN HIGHER INSTITUTE OF AGRICULTURE AND ANKARA UNIVERSITY FACULTY OF VETERINARY MEDICINE BETWEEN 1933-1972

In this study, the statistical evaluation of the female students, who enrolled between 1933-1972 in Ankara University Faculty of Veterinary and Higher Institute of Agriculture the tasks of the female academicians in faculty were examined. In this study compared with the general situation in Turkey in the same period. "National Education Movements 1927-1966, 1942-1972" reports issued by the State Institute of Statistics and Muzaffer Bekman's book, named "Veterinary History", were examined as the main sources of the study. There were some differences in the lists of graduates, between in the some part of M. Bekman's book and "National Education Movements" reports. In this regard, the State Institute of Statistics report was taken as the basic document of the study.

The first veterinary education in the Ottoman Empire began with the opening of "Military Veterinary School" in Istanbul in 1842. In 1889, the first civilian school of veterinary was began to the training and the education. These two schools were combined under the name of "Higher Veterinary School" in 1920 in Istanbul and the veterinary education continued there. In 1933, to get her with the university reform in Turkey, was established in Ankara and the veterinary school located in Istanbul was moved to Ankara as "Faculty of Veterinary" After the establishment of the University of Ankara in 1948, the faculty of veterinary was integrated into this university.

Initially, as in many other professions, the veterinary medicine were made by men. Over a long period, the female students were not interested in veterinary school. Last 93 years in the history of the faculty, Merver Ansel was the first female student who has gotten a degree in veterinary medicine in 1935. Between the years of 1933-1972; totally 15. 347 students were enrolled to Ankara University Faculty of Veterinary Medicine (AÜVF) and Higher Institute of Agriculture. They were 6.66 % female students and, 93.34 % the male students. At the same period, in Turkey, the number of students in colleges and faculties were 1 920 366 students and 19.20 % of them were female.

Veterinarians, from the beginning of the training with the science methods, served on live stock in rural area in a certain period. Therefore, these professions were preferred by men. With the development of the country and the differentiation of the needs of people, the veterinary medicine has gained importance in the city. In the statement, the female student statistics are compared in the period that Turkey had a just one veterinary school and also, the tasks of the female academicians in the faculty were evaluated between 1933-1972.

Keywords: Higher Institute of Agriculture; Ankara University Faculty of Veterinary Medicine; Female students; Female lecturers